

Europos Parlamentas (EP) ketvirtadienį patvirtino atnaujintas taisykles, kurios užtikrins, kad ES rinkoje parduodami gaminiai atitiktų aukščiausius saugos reikalavimus.

Teisės aktas priimtas (569 balsai už, 13 prieš) prisitaikant prie pokyčių skaitmeninėje srityje bei išaugusios internetinės prekybos apimties. [Atnaujintos taisyklės](#) galios ne maisto produktams, kurie parduodami tiek internetu, tiek ir tradicinėse prekybos vietose.

Siekiant, kad visos į rinką patenkančios prekės būtų saugios, taisyklėse užtikrinama, jog vertinant produktų saugą būtų atsižvelgiama į labiausiai pažeidžiamiems vartotojams kylančius pavojus, lyčių aspektą ir kibernetines grėsmes. Didesnė atsakomybė numatyta veiklos vykdytojams (gamintojams, importuotojams, platintojams, internetinėms prekyvietėms), taip pat sustiprinti rinkos priežiūros institucijų įgaliojimai.

Numatyta, kad internetinės prekyvietės turės bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis ir jų nurodymu privalės nedelsdamos, ne vėliau kaip per dvi darbo dienas iš savo asortimento pašalinti pavojingus gaminius arba blokuoti prieigą prie jų. Gaminiai iš ne ES šalių rinkai gali būti pateikiami tik tuo atveju, jeigu ES šalyse įsisteigęs ekonominės veiklos vykdytojas prisiima atsakomybę už jų saugumą.

Teisės aktu bus pagerinta gaminių atšaukimo iš rinkos procedūra, nes dabar prekių sugrąžinama mažai: [maždaug trečdalis ES vartotojų](#) toliau naudoja atšauktus gaminius. Iš rinkos atšaukiamą gaminį įsigiję vartotojai turės būti informuojami tiesiogiai jiems pasiūlant prekę pakeisti ar grąžinti pinigus. Vartotojai taip pat turės teisę teikti skundus arba [kolektyvinius ieškinius](#). Informacija apie gaminių saugumą ir vartotojų teisių gynimo galimybes turės būti pateikiama aiškia ir lengvai suprantama kalba. Skubių pranešimų apie pavojingus gaminius sistema („[Saugos vartai](#)“) bus modernizuota siekiant veiksmingiau nustatyti nesaugius gaminius. Ji bus patogesnė naudoti negalią turintiems asmenims.

„Šios taisyklės leis geriau apsaugoti pažeidžiamiausius vartotojus, ypač vaikus, ir užkirsti kelią nesaugių produktų prekybai. 2020 m. 50 proc. pavojingų prekių atkeliavo į ES rinką iš Kinijos. Nesaugios prekės bus pašalintos iš svetainių po dviejų dienų, o jas įsigiję vartotojai informuoti tiesiogiai elektroniniu paštu. Be to, jie turės teisę į pataisymą, pakeitimą arba pinigų grąžinimą už atšauktą produktą“, – teigia EP pranešėja Dita Charanzova (Atnaujinkime Europą, Čekija).

EP priėmė atnaujintas ES gaminių saugos taisyklės ir sustiprino vartotojų teises

Šis teisės aktas įsigalios jį oficialiai patvirtinus ES Tarybai ir paskelbus ES oficialiajame leidinyje. Šis reglamentas bus pradėtas taikyti praėjus 18 mėnesių nuo jo įsigaliojimo.

2021 m. [gaminius internetu pirko 73 proc. ES vartotojų](#), o 2020 m. prekes iš ne ES šalių [užsisakė 21 proc. ES vartotojų](#). 2020 m. 26 proc. pranešimų apie pavojingus gaminius buvo susiję su internetu parduodamais gaminiais, o mažiausiai 62 proc. pranešimų buvo dėl prekių, pagamintų ne ES ir EEE šalyse.

[Numatoma, kad naujosios taisyklės](#) padės ES vartotojams per pirmuosius metus sutaupyti apie 1 mlrd. eurų, per ateinančią dešimtmetį – apie 5,5 mlrd. eurų. Rinkoje sumažinus nesaugių gaminių skaičių, sumažėtų ir išvengiamų su gaminiais susijusių nelaimingų atsitikimų. Naujosios taisyklės turėtų sumažinti ES vartotojams daromą žalą, kuri šiuo metu vertinama 11,5 mlrd. eurų per metus, ir sveikatos priežiūros sąnaudas, kurios vertinamos 6,7 mlrd. eurų per metus.

